

MADDE 39 : VERGİLENDİRME DÖNEMİ

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

MADDE 39 : VERGİLENDİRME DÖNEMİ

MADDE METNİ :

" Vergilendirme Dönemi :

Madde 39

- Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı mükelleflerin yıllık gayrisafi hasılatlarına göre üç aylık vergilendirme dönemi yerine birer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.**
- Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi :**
 - Götürü usulde vergilendirilen mükellefler için bir takvim yılı,**
 - Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir ay,**
 - İthalat, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde (4503 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi ile değişen ibare. Yürürlük 05.02.2000) gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıktığı andır.**
- Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükellefleri gruplar içinde toplamaya ve gruplar için vergilendirme dönemlerinin başlangıç aylarını tespit etmeye yetkilidir. Bu taktirde üçer aylık dönemlerin aynı takvim yılı içinde olması şartı aranmaz."**

MADDE İLE İLGİLİ GENEL TEBLİĞLER :

KDV Kanunu ile ilgili ve halen geçerli genel tebliğ 01.05.2014 tarihi ile yürürlüğe giren [KDV GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ](#)'dir. Bir önceki cümlede verdiğimiz linke tıkladığı takdirde, bu ana Tebliğ'de sonradan yapılan değişikliklerin de görülebileceği metne ulaşılabilir.

MADDEYE İLİŞKİN YORUM VE AÇIKLAMALAR :

1. GENEL VERGİLENDİRME DÖNEMLERİ :

1.1. Üçer Aylık Dönemler İçin KDV Beyannamesi Verebilecek Mükellefler :

39 uncu maddenin 1 inci fıkrasına göre gerçek usulde KDV beyan dönemi takvim yılındaki üçer aylık periyotlardır. Fakat Bakanlık aynı fıkrada yer alan yetkisine dayanarak, gerçek usulde KDV ye tabi tüm mükelleflerin her bir takvim ayı için beyanname vermelerini öngörmüştür.

KDV beyannameleri prensip olarak her ay (işlem olsun olmasın) verilecek olmakla beraber, Maliye Bakanlığı aşağıda sıraladığımız 3 grup mükellef için aylık yerine 3 ayda bir KDV beyannamesi verilmesini uygun görmüştür.

MADDE 39 : VERGİLENDİRME DÖNEMİ

3 ayda bir KDV beyannamesi vermesi öngörülen mükellefler;

Ocak, Şubat, Mart ayları için	1-24 Nisanda
Nisan, Mayıs, Haziran ayları için	1-24 Temmuzda
Temmuz, Ağustos, Eylül ayları için	1-24 Ekimde
Ekim, Kasım, Aralık ayları için	1-24 Ocakta

KDV beyannamesi verirler. (Varsa KDV ödemelerini beyanın verildiği ayın 26 ncı günün sonuna kadar yaparlar.)

Tebliğe göre, gerçek usule tabi olup 3 aylık dönemler itibarıyla KDV beyanında ve ödemesinde bulunabilecek mükellefler şunlardır:

1.1.1. Bazı Nakliyeciler :

İŞLETME HESABI ESASINA GÖRE DEFTER TUTAN VE ;

- Münhasıran uluslararası yük ve yolcu taşımacılığı,
- Münhasıran şehirler arası yük taşımacılığı,
- Münhasıran şehiriçi yük taşımacılığı,

yapan mükellefler ile, bu tür taşımacılık işlerini bir arada yapanlar 3 ayda bir KDV beyannamesi verirler.

1.1.2. Konut Yapı Kooperatifleri :

Konut yapı kooperatifleri de beyan edilecek işlemleri olsun olmasın 3 ayda bir KDV beyannamesi vermeye mecbur edilmişlerdir.

1.1.3. İstisnadan Vazgeçen Basit Usule Tabi Mükellefler :

Basit usule tabi mükelleflerin bu kapsamdaki tüm işlemleri KDV Kanunu'nun 17/4-A maddesi uyarınca KDV'den istisna olduğu için bu mükelleflerin KDV beyannamesi vermesi prensip olarak gerekmez.

Ancak, basit usule tabi mükelleflerin KDV Kanunu'nun 18 inci maddesi uyarınca istisnadan vazgeçme hakları vardır. Bu şekilde KDV istisnasından vazgeçen basit usule tabi mükellefler, vazgeçme nedeniyle KDV beyannamesi vermeye başlarlar ve bu beyanname 3 ayda bir verilir.

1.2. Her ay KDV Beyannamesi Veren Mükellefler :

- Yukarıdaki işlerin yanı sıra başka faaliyetlerde de bulunanlar,
- Şehiriçi veya şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapanlar,
- Gerçek usule tabi diğer tüm mükellefler

her takvim ayı için, bu ayı izleyen 20 gün içinde KDV beyannamesi vermek ve varsa KDV yi aynı ayın 26 ncı günü akşamına kadar ödemek zorundadırlar.

1.3. Bakanlığa Tanınan Yetki ve Bu Yetkinin Aşılması Olması :

Dikkat edilirse Kanun Koyucunun prensip olarak benimsediği vergilendirme dönemi, takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Nitekim madde gerekçesinde;

"Esas vergilendirme usulü kabul edilen gerçek usulde vergilendirme dönemi üç ay olarak belirlenmiştir. Bu üç aylık dönem takvim yılının başlangıcından itibaren başlayacaktır. Vergilendirme döneminin üç ay olarak belirlenmesi ise mükellefler ve vergi idaresi yönünden rahatlık sağlama amacına yöneliktir" açıklaması yer almıştır.

MADDE 39 : VERGİLENDİRME DÖNEMİ

Bakanlığa tanınan yetki ise, yıllık gayrisafi hasılat ölçüsüne göre, bir kısım mükellefin aylık esasta vergilendirilmesinden ibarettir. Bakanlığa sektör ayırımı yapma ve tüm mükellefleri aylık esasta vergileme yetkisi verilmiş değildir. Halbuki Bakanlık, aylık esasta vergilemeyi prensip haline getirmiş, üstelik yetkisi olmadığı halde sektör ayırımına gitmek suretiyle yetki aşımında bulunmuştur.

2. GÖTÜRÜ USULDE VERGİLENDİRME DÖNEMİ :

39 uncu maddenin 2/a bendinde belirtildiği üzere götürü usulde vergilendirilen mükellefler bakımından vergilendirme dönemi TAKVİM YILI idi. (38 ve 41 inci maddelerdeki açıklamalarımıza bakınız).

Götürü usul 1999 başından itibaren kaldırılmıştır. (Bak.Md.38)

3. SORUMLU SIFATIYLA ÖDENECEK KDV de VERGİLENDİRME DÖNEMİ :

KDV Kanunu'nun 9 uncu maddesi uyarınca, sorumlu sıfatıyla ödenmesi gereken KDV ler, sorumluluğun doğduğu ayı izleyen ayın ilk 20 günü içinde 2 nolu KDV beyannamesi ile beyan olunur ve aynı ayın 26 ncı günü akşamına kadar ödenir. (Bu suretle ödenen KDV "girdi KDV" niteliğinde olup 29-36 ıncı maddeler uyarınca indirilebilmektedir.)

4. MAL İTHALİ NEDENİYLE DOĞAN KDV de VERGİLENDİRME DÖNEMİ :

Mal ithalinde vergilendirme, dönem bazında değil her bir ithalde, ithal malına ait gümrük beyannamesinin tescil günü itibarıyla yapılır. Aynı esas, uluslararası taşımacılık işlerinde de geçerli olmakla beraber bu işlemler 14 üncü madde uyarınca KDV den istisna edildiği için böyle bir vergileme yapılmamaktadır.

5. BAKANLIĞA TANINAN YETKİ :

Yukarıda ifade ettiğimiz üzere, KDV de yasal vergilendirme dönemi, takvim yılının üçer aylık bölümleridir. Maddenin 3 üncü fıkrasında Bakanlık, mükellefleri gruplara ayırmaya ve bu gruplar için üçer aylık dönemlerin başlangıç aylarını tesbit etmeye yetkili kılınmıştır.

Anladığımız kadarı ile Kanun Koyucunun bu yetkiyi vermekteki amacı, hem üçer aylık dönem beyannamelerinin farklı aylarda verilebilmesi suretiyle Vergi Dairelerindeki yığılmayı önlemek, hem de vergi tahsilatının yılın bütün aylarına yayılmasını sağlamaktır. Ancak Bakanlık 1 inci fıkradaki yetkisini aşarak üç aylık dönem esasını aylık dönem uygulamasına dönüştürdüğü için, 3 üncü fıkradaki bu yetkinin anlamı kalmamıştır.

6. VERGİLENDİRME DÖNEMİ İLE İLGİLİ TEBLİĞ HÜKÜMLERİ :

KDV Genel Uygulama Tebliğinin 39 uncu madde ile ilgili V/B-1 no.lu bölümü şöyledir :

"B. VERGİLENDİRME DÖNEMİ VE BEYAN ESASI

1. Vergilendirme Dönemi

3065 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre, KDV'de vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Ancak maddede Maliye Bakanlığına mükelleflerin gayri safi hasılatlarına göre üçer aylık vergilendirme dönemi yerine birer aylık vergilendirme dönemi tespit etme yetkisi verilmiştir.

Maliye Bakanlığına verilen bu yetki çerçevesinde, gerçek usulde vergilendirilen KDV mükelleflerinin birer aylık vergilendirme dönemine tabi olması uygun görülmüştür.

Aylık vergilendirme döneminin taşıdığı uygulama güçlükleri göz önüne alındığında, aşağıdaki mükelleflerin vergilendirme dönemi takvim yılının üç aylık dönemleri olarak belirlenmiştir.

Üçer aylık vergilendirme dönemi kapsamına giren mükelleflerin bu durumu beyanname verme süresinden önce ilgili vergi dairelerince bildirmeleri gerekir.

a) Gerçek usulde vergilendirilen ve işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerden,

- Münhasıran uluslararası yük ve yolcu taşımacılığı,

MADDE 39 : VERGİLENDİRME DÖNEMİ

- Mühâsıran şehirlerarası yük taşımacılığı,
- Mühâsıran uluslararası yük ve yolcu taşımacılığı ile şehirlerarası yük taşımacılığı işini birlikte,
- Mühâsıran şehirçi yük taşımacılığı,

yapan mükellefler için vergilendirme dönemi takvim yılının üçer aylık dönemleridir.

Şehirçi veya şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan mükelleflerin vergilendirme dönemi ise takvim yılının birer aylık dönemleridir.

Üçer aylık vergilendirme dönemine tabi olan mükelleflerin, bu faaliyetlerinin yanı sıra bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan diğer faaliyetlerinin de bulunması halinde, bu mükelleflerin vergilendirme dönemi takvim yılının birer aylık dönemleridir.

b) Konut yapı kooperatiflerinin vergilendirme dönemi takvim yılının üçer aylık dönemleridir. 3065 sayılı Kanunun 40/3 üncü maddesi gereğince konut yapı kooperatifleri faaliyetlerinin olmadığı dönemlerde de KDV beyannamesi verilir.

c) Gelir Vergisi Kanununa göre basit usulde vergilendirilen mükelleflerin işlemleri 3065 sayılı Kanunun (17/4-a) maddesine göre KDV'den istisnadır. Ancak, 3065 sayılı Kanunun (18/1) inci maddesi kapsamında istisnadan vazgeçen basit usule tabi mükelleflerin yaptığı işlemlerde KDV hesaplanması gerekir.

Gelir Vergisi Kanununa göre **basit usulde vergilendirilen** ve 3065 sayılı Kanunun (17/4-a) maddesindeki **istisnadan vazgeçenlerin vergilendirme dönemi takvim yılının üçer aylık dönemleridir.**

Vergilendirme döneminin içinde mükellefiyetin tesis ettirilmesi vergilendirme dönemini değiştirmez. Vergilendirme dönemi içinde mükellefin işi bırakması, ölümü veya memleketi terk etmesi halinde, bu olayın vukubulduğu tarihe kadar geçen süre vergilendirme dönemidir.

Örnek: 13/01/2013 tarihinde işe başlayıp mükellefiyet tesis ettiren mükellefin vergilendirme dönemi 13 Ocak-31 Ocak arasındaki dönemdir. Bu dönem arasındaki işlemler için 24/02/2013 tarihine kadar KDV beyannamesi verilir. Mükellefin bu dönemde vergiye tabi işleminin bulunmaması beyanname vermesini etkilemez.

3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için vergilendirme dönemi takvim yılının birer aylık dönemleridir.

İthalat, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde vergilendirme dönemi gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıkıldığı andır.

3065 sayılı Kanunun (39/3) üncü maddesine göre Maliye Bakanlığı, mükellefleri gruplar içinde toplamaya ve gruplar için vergilendirme dönemlerinin başlangıç aylarını tespit etmeye yetkilidir. Bu takdirde üçer aylık dönemlerin aynı takvim yılı içinde olması şartı aranmaz."